

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਚੋਪੜਾ ਅਤੇ ਗਰੇਵਰ. ਜੇ.ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਐਲਨ ਬੇਰੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਓ., ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ

ਇਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਵਿਵਿਅਨ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ

1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 673.

ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਰੀ ਐਕਟ (1952 ਦਾ ਐਲਐਕਸ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 5— ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜ— ਭਾਵੇਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ—ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ—ਕੀ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕੁਦਰਤ—ਧਾਰਾ 8—ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ—ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ—ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵਿਅਕਤੀ—ਕੀ ਗੈਰ-ਸੰਭਾਵੀ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਵਜੋਂ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ—ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ—ਕੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਸੈਕਸ਼ਨ 6—ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ—ਕੀ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ।)—ਆਰਟੀਕਲ 20(3)- ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ—ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਤੱਥ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ 'ਨਿਆਇਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦੇਣਾ' ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 193 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਇਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜਾਂ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾ ਤਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਅ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਹਰੇਕ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਖਾਸ ਪੜਾਅ ਜਾਂ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਖਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣ। ਆਮ ਅਤੇ ਰੇਵਿੰਗ ਖੋਜ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇੰਸਪੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਮੈਕਸਿਮ 'ਡੈਲੀਗੇਟਾ ਪੇਟੈਸਟ ਨਾਨ-ਪੇਟੈਸਟ ਡੈਲੀਗੇਰ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਿਪਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਡਿਪਟੀ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨੈਕਰ ਜਾਂ ਬੇਲੀਫ਼ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲਿਸਟਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਨਿਰਪੱਖ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਕਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਵੀ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਅਧੀਨ ਛੇਟ ਪੂਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਇਹ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਤੰਗ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਫੈਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਇਸਤਰਾਸਾ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਧਾਰਾ 20(3) ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤੱਥ ਦੱਸਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 'ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ਕਾਰੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਛੋਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 20(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬਦਲ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ:- '

- (a) 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਅਤੇ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼।
- (b) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 20(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ। ਅਨੁਛੇਦ 20(3) ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ।
- (c) ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 4 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ।
- (d) ਇੱਕ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜੋ ਜਵਾਬਦਾਤਾ 1 ਤੋਂ 3 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ।
- (e) ਪ੍ਰਤਿਬੰਧ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਤੋਂ 3 ਤੱਕ। ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਏ.ਆਈ.ਟੀ. ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ।

ਜੀ ਐਸ ਪਾਠਕ, ਵੇਦ ਵਿਆਸ, ਐਸ ਕੇ ਕਪੂਰ; ਪੀ.ਸੀ.ਖੰਨਾ; ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਸੀ.ਕੇ. ਡੈਪਥਰੀ, ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ, ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਲ ਅਤੇ ਐਸ.ਬੀ.ਆਰ.ਐਲ. ਯੂ.ਓ.ਆਈ. ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਈ ਆਇੰਗਰ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ ਕਰੋ

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.-ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਅਤੇ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਮੈਸਰਸ ਐਲਨ ਬੇਰੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਹਨ।

11 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਦੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ। 9 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ, -1957, ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2), (3), (4) ਅਤੇ (5) ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। 12 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੰਬਈ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ 11 ਦਸੰਬਰ, 1956 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਫਿਰ ਮਰਹੂਮ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ ਨੂੰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵੈਧ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਧਾਰਾ (10) ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਜਿਸ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, "ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਰਨ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕਥਾਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ" ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ (10) ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਾਉਣਾ। ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸ਼ਬਦ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (10) ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ "ਨਿਵਾਰਨ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ" ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ (10) ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣਾ ਸੀ: -

"ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕਥਾਮ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਰਹੂਮ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ 28 ਅਗਸਤ, 1958 ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ, ਅਰਥਾਤ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਲਿਸਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 5 ਸਕੱਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮਾਰਚ, 1959 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿਖੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਸਨ ਜੋ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੀ ਰਸਮੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। 1959, (ਅਨੇਕਚਰ ਈ)। ਜੋ ਨੁਕਤੇ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਡਾਲਮੀਆ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਪ-ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੋ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:-

1. ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
2. ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੁਝ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ;
3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5 ਜੋ ਕਿ ਸਾਲਿਸਟਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਹਨ, ਪੱਖਪਾਤ ਕਾਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।
4. ਕਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ

ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

5. ਭਾਵੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

6. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ;

7. ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 20(3) ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

(i) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 8 ਅਪਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਗਿਆ ਹੈ।

(ii) ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਖਰੀ ਬਿੰਦੂ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

(i) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਸਖਤ ਸੰਵੇਦਨਾ

(ii) ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂਇਕ ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(iii) ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਪਰ ਇੱਕ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(iv) ਫੁਟਕਲ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਅਜਿਹੀ

ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੌਥੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇੱਕ ਬਾਡੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਦਿ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰੇ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਜਿਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਖੋਜਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਿਰਣੇ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਪ੍ਰੀਪ੍ਰੀਵਿਗੋਰ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤਿਆਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਧਿਰ ਐਰੇਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਖੁਦ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ-

(ਏ) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹੁੰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ;

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲੋੜ;

(c) ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ;

(d) ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਮੰਗਣਾ;

(e) ਗਵਾਹਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ

(f) ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ 5, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਢੁਕਵੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ, ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਉਸ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 175, ਧਾਰਾ 178, ਧਾਰਾ 179, ਧਾਰਾ 180, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 288 (1860 ਦਾ ਐਕਟ XLV) ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1898 (1898 ਦਾ ਐਕਟ V) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਕੇਸਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਿਸ ਕੇਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਉਸ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।”

ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਡੀਮਿੰਗ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡੀਮਿੰਗ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੰਬੇ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਵਿਨਯਲ ਚਫਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੰਬੇ ਬਿਲਡਿੰਗ (ਕੰਟਰੋਲ ਆਨ ਈਰੇਕਸ਼ਨ) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1948, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਤਨਾਗਿਰੀ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ

ਦਿੱਤਾ। ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਨੇ ਉਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ "ਬੰਬੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1904 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਅਤੇ 25 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਇੱਕ ਐਕਟ ਸੀ"। ਬੰਬੇ ਬਿਲਡਿੰਗ (ਕੰਟਰੋਲ ਆਨ ਈਰੇਕਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਜਨਰਲ ਕਲੇਜ਼ ਐਕਟ, 1904 ਦੀ ਧਾਰਾ 25 ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 15 ਜਨਵਰੀ, 1948 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰਤਨਾਗਿਰੀ ਸਮੇਤ ਰਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਨਾ 778 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹਨ:-

"ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਆਰਡੀਨੈਂਸ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮਾਪਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(1) ਦੇ ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ "ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ" ਦੁਆਰਾ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਧਾਗੇ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੱਚਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਗਲਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਪ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਵਾਲਟਨ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਜਸਟਿਸ ਜੇਮਜ਼: ਇਨ ਰੀ ਲੇਵੀ (1))

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਈਸਟ ਐਂਡ ਡਵੈਲਿੰਗਜ਼ ਕੰ., ਲਿਮਟਿਡ, ਬਨਾਮ ਫਿਨਸਬਰੀ ਬੇਰੋ ਕੈਸਲ (2) ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਐਸਕੁਇਥ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਨ:-

“ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਸਲ ਨਤੀਜਿਆਂ

ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। - tabily ਇਸ ਤੋਂ ਵਹਿ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਲਈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਉਲਝਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਟੱਲ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਡੀਮਿੰਗ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜੇ "ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। " . ਸਿਨਹਾ, ਸੀ.ਜੇ. (ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ) ਅਤੇ ਬੱਟ, ਜੇ., ਐਮ.ਵੀ.-ਰਾਜਵਾੜੇ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ., ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਵੀ. ਡਾ. ਐੱਸ.-ਐੱਮ. ਹੁਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1)। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਭੀੜ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਪਿਆ ਜਦੋਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਛੁਈਖਦਾਨ ਵਿੱਚ ਤਹਿਸੀਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੇਖ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਖਬਾਰਾਂ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (4) ਅਤੇ (5) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5(4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਗਲਪ ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲਪ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਪੰਨਾ 75 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ:

“ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਰੀ ਐਕਟ, 1952 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੀਕਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰਨ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ

ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਜ਼ਾ "ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਉਪ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਲਪਨਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ, 1860 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 175,178,179,180 ਅਤੇ 228 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 480 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ, 1860 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 193 ਅਤੇ 228 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨੇ "ਅਦਾਲਤ" ਅਤੇ "ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ "ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ" ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, "ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ" ਆਪਣੇ ਅਫਸਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਉਹ ਇੱਕ "ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਿਰਣਾ" ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਸਿਰਫ਼ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਇਸ ਕੋਲ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਧਾਕਿਸੇਨ ਚਮਸੀਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਚਮਦਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਨਾਗਪੁਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਅਤੇ ਸਹੀ ਹਨ। ਬ੍ਰਜਨੰਦਨ ਸਿਨਹਾ, ਬਨਾਮ ਜਯੋਤੀ ਨਰਾਇਣ (2) ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵੈਂਟਸ (ਇਨਕੁਆਰੀਜ਼) ਐਕਟ, 1850 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ

ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸੀ। ਵਿਘਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਨਾਗਪੁਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਤੱਥ-ਖੋਜਣ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸੁੱਧਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਪੰਨਾ 963 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ:-

"ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਖਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕੁਝ ਫਸਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਿਰਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਟੈਸਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।" ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਹੈ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀਜ਼ਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਆਈ 860 ਦਾ ਐਕਟ XLV) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 193 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ "ਅਰਥ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 228 ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਬਿਸੰਬਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ "ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਕਨ ਟੈਕਸਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉੱਥੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਸੀ। ਉੜੀਸਾ ਅਸਟੇਟ ਐਬੋਲਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1) ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਪੱਤੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਇਦਾਦ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਜੀ). ਸੈਕਸ਼ਨ 2(h) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਾ ਬਣਨ ਲਈ। ਵਜੀਬ-ਉਲ-ਅਰਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਨਦ, ਕੰਮ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਆਦਿ, ਆਦਿ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਾ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(h) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੰਨਾ 852 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਦਾਸ, ਜੇ, ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ): -

“ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਾਗਰਾ ਦੇ ਮਾਲਕ ਏਕਰਾਨਾਮਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਡੀਡ" ਜਾਂ "ਹੋਰ ਸਾਧਨ" ਕਹੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਸੰਦ ਹੈ।”

ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 193 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ 4 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ (1860 ਦਾ 45) ਦੀ ਧਾਰਾ 196 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। "

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਸਮੀਕਰਨ "ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਅਤੇ "ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ" ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਨ, ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਵਿੱਚ "ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 193 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕਸਾਰ ਨਜ਼ਰੀਆ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਤਨ ਲਾਲ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਪਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 193 ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ 228 'ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦ ਧਾਰਾ

5 ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 193 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਵਿੱਚ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 196 ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸਮੀਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ" ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। " ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੂਰਜ ਮੱਲ ਮੋਹਤਾ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਏ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ (1) 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ (ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ) ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਐਕਟ (1947 ਦਾ XXX), ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਮਹਾਜਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ, ਇਪਗਨਡ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਬਚੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਪੰਨਾ 464 ਅਤੇ 465 ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ: -

“ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਚੀ ਜਾਂ ਬਚੀ ਹੋਈ ਆਮਦਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 23(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਇੰਡੀਅਨ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੰਡਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਵਿੱਚ ਦਰਜ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਟੈਕਸ ਐਕਟ. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਤੋਂ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(4) ਅਤੇ 5(5) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਆਮਦਨ * ਟੈਕਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਰਜ ਮੱਲ ਮੋਹਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਜਿਸ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸੈਲੀਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ 5(4) ਅਧੀਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੇ 5(5) ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲਾ ਇੰਟੀਗਰਾ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਹਿਸ ਲਈ ਕੁਝ ਥਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲਿਸਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਹੁਦਾ। ਪੰਨਾ 546 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫਾਇਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:-

“ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ

ਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਜਿਸਦਾ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੰਡ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੜੱਪਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਨਾ 547 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਓ ਜੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 5(5) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਸਲ ਸਰੂਪ, ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜੇਕਰ ਦਲੀਲਾਂ * ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜੱਜ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੂਤ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਇਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 1 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖੁਦ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਦ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (1), ਐਰਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (2), ਕੂਪਰ ਬਨਾਮ ਵਿਲਸਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਦ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਬਿਜਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (4), ਬੀ. ਜੋਹਨਸਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਬਿਲਡਰਜ਼), ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ (5), ਅਤੇ ਆਰ. ਬਨਾਮ ਮਾਨਚੈਸਟਰ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਮੇਟੀ (6), ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਹਨ, ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। 'ਹਾਲਸਬਰੀਜ਼ ਲਾਅਜ਼ ਆਫ ਇੰਗਲੈਂਡ, ਥਰਡ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਖੰਡ 11, ਪੰਨਾ 56 'ਤੇ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੇ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੂਚੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੀ। ਇਹ, ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ • ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਇਹ ਪਾਸ ਨਗੋਂਦਰ ਨਾਥ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਹਿਲਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ (1) ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਬਿਜਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ (ਸੁਪਰਾ) (2) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਿਜਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ, ਬਿਜਲੀ (ਸਪਲਾਈ)

ਐਕਟ, 1919 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ, ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਬਿਜਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਗਠਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕਲੀ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਬਿਜਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸੀ ਜੋ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਮਨਾਰੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਬੈਂਕਸ, ਐਲ.ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂਚਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਐਕਟ ਨੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਰਤੱਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹਨ। ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਹੋਣ ਦਾ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਟਕਿਨ, ਐਲ.ਜੇ., ਨੇ ਪੰਨਾ 208 'ਤੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੀ। ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ। ਐਟਕਿਨ, ਐਲ.ਜੇ., ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਨਾ 208 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ:-

“ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਨਾ ਤਾਂ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਜੋ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇ। ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ

ਅਧੀਨ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ”

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਖੋਜ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ. ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਦਾਸ, ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਬਨਾਮ ਖੁਸ਼ਾਲਦਾਸ ਐਸ. ਅਡਵਾਨੀ (1) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਟੈਸਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਰਧ ਹੈ। - ਨਿਆਂਇਕ ਅਤੇ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੈਕਸ ਬਨਾਮ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਜ਼, (2) ਵਿੱਚ ਐਟਕਿਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਨਾ 257/258 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ:

“ਅਸਲ ਪਰੀਖਿਆ ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਐਟਕਿਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਦੀ ਤੀਜੀ ਆਈਟਮ ਹੈ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਅਰਥਾਤ, ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕਰਤੱਵ... ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ”

ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਪੰਨਾ 259 ਤੋਂ 260 'ਤੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। (i) ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ, ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕਰਤੱਵ ਹੈ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ; ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗੀ, ਤਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੇ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ, ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਜੇ ਇੱਕ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਐਕਟ ਹੋਵੇਗਾ ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ

'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ।

“ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੋ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੈਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਰਧ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। - ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਹਨ, ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ, ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਲੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੂਜੇ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ। ਪੱਖਪਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ:

ਕਮਿਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਖੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਗ਼ਬਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ। ਸਰਕਾਰ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਕੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਾਕਤ

ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਈ ਸੀ ਜੇਕਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਨਾ ਰੱਖੀ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਨੇਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਹੁਣ ਜੋ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 546 'ਤੇ ਪੈਰਾ 9 ਵਿਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ), ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਸਾਡੇ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬਰਾਬਰ ਸਹਾਇਕ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ ਜੋ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ। ਕਰਨਾ. ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਸਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜਾਂ ਰਾਏ ਜਾਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਾਅ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਮੰਗਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਭਾਰਤ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ - ਭਾਰਤ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ। ਯੂਨੀਅਨ, ਦਿੱਲੀ (1), ਵਿੱਚ: ਬਨਵਾਰੀਲਾਲ ਰਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਨਗੋਂਦਰ ਨਾਥ ਬੋਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪਹਾੜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਅਖਬਾਰ (ਪੀ), ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿ. ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਗੁਲਾਪੱਲੀ ਨਾਗੋਸ਼ਵਰ ਰਾਓ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਟੇਟ ਰੇਡ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (5), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮਲੀ ਤੌਰ

'ਤੇ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੰਬਈ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖੁਸ਼ਾਲਦਾਸ ਐਸ. ਅਡਵਾਨੀ (6) ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਸਮਾਨਤਾ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਣਕ ਲਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਨਾਮ ਡਾ: ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁਝ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਨਕੁਆਰੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਲਾਈ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਾਰ ਕਾਉਂਸਿਲ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ (ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜਿਹੇ ਚਰਿੱਤਰ ਦੀ ਸੀ), ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਸ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜਾਂਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਾਂਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10(1) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਫਟਕਾਰ, ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵਕੀਲ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜੇ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਕੋਲ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦਾ ਹੈ..... ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਗਠਨ ਲਈ ਉਪਬੰਧ

ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਨਤੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰੇਗੀ।

ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਕ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ 'ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ '। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਜਾਂ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾ ਤਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਹਰੇਕ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕ 4. 5 ਅਤੇ 6 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿੰਦੂ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਪਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ। ਕੁਝ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਰਥਾਤ, ਆਰ. ਬਨਾਮ ਵੈਸਟਿਮਨਿਸਟਰ ਅਸੈਸਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ, (1) ਅਤੇ ਆਰ. ਆਰਕੀਟੈਕਟਸ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਜੱਗਰ (2),

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਮੱਲ ਮੋਹਤਾ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਏ.ਵੀ. ਵਿਸ਼ਵੰਦਥਾ ਸ਼ਾਸਤਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 37 ਸਮੇਤ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(v) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਕਮਿਸ਼ਨ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੀ ਕੋਰਡਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿਖਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਉਨੇ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿੰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਫ਼ੀ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਖਾਸ ਪੜਾਅ ਜਾਂ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਖਾਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿਖਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਅਤੇ ਰੇਵਿੰਗ ਖੋਜ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਦੂਜੇ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫਿਰ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ, ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੈਕਸਿਮ ਡੈਲੀਗਾਟਾ ਪੇਟੇਸਟਸ ਗੈਰ-ਪੇਟੈਸਟ ਡੀ ਏਲੀਗੇਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਤਮ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਵੈ-ਇੱਛੁਕ ਹਨ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਨਾ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਰੂਮਜ਼ ਲੀਗਲ ਮੈਕਸਿਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 571, ਦਸਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਡਿਪਟੀ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। , ਫਿਰ ਵੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲਾ ਡਿਪਟੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਪਣੇ ਨੈਕਰ ਜਾਂ ਬੇਲੀਫ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਦੂਸਰਾ ਅਧਿਕਤਮ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਜੇ ਬਰੂਮਜ਼ ਲੀਗਲ ਮੈਕਸਿਮਜ਼ ਦੇ ਪੰਨਾ 443 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਦੂਜੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(3) ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਫ਼ਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅੱਗੇ ਉਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਤੀਜੇ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਰਥਾਤ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਅਤੇ 5, ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸਾਲਿਸਟਰ ਅਤੇ ਸਕੱਤਰ ਹਨ, ਨਿਰਪੱਖ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। , ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਾਕਤ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਸਸੇਕਸ ਜਸਟਿਸ (1), ਦ ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਐਸੈਕਸ ਜਸਟਿਸ (ਸਾਈਜ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ) (2), ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸੈਲਫੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਮੇਟੀ (3), ਅਤੇ ਮਾਣਕ ਲਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਪ੍ਰੇਮ ਚੰਦ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸੀ, ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਨ।

ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਖਰੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਲੇਖ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ 8 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। “ਪਹਿਲੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੰਕੇਤ

ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਪਾਏ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 20(3) ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਲੇਖ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਚੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਆਰਟੀਕਲ 20(3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈ-ਦੇਸ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1898 ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪੰਜਵੀਂ ਸੋਧ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ..... ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧੀ ਵਿੱਚ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਕੇਸ," ਜਾਪਾਨੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਆਰਟੀਕਲ XXXVIII ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 20(3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਵੈ-ਦੇਸ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਤੱਕ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪੈਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ 14(ਏ) ਕਿ ਡਾਲਮੀਆ-ਜੈਨ ਏਅਰਵੇਜ਼, ਲਿਮਟਿਡ, ਅਤੇ ਡਾਲਮੀਆ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ, 1953 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ

ਅਨੁਬੰਧ 'F' ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। 14(ਈ) ਕਿ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਗਵਾਹਾਂ, ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਐਚ. ਡਾਲਮੀਆ ਅਤੇ ਐਨ.ਸੀ. ਰਾਏ, ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ, ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਂਧਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਸੂਰਿਆਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਵਿਜਯਾ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਬੈਂਕ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਵਾਬ ਉਸ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਬੇਈਮਾਨੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਮੇਟਰ ਐਂਡ ਸਾਈਕਲ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕਲੈਕਟਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ (2) ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਸਟਮ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਲਕੱਤਾ ਮੇਟਰ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੀ. ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਸੀ. ਜੇ., ਅਤੇ ਕੇ. ਸੀ. ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ., (ਹੁਣ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ 'ਤੇ), ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 171-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਕਸਟਮ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਸਟਮ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਇਕ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 20 (3) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਅਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਐਮ.ਪੀ.ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਦਿੱਲੀ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ 19 ਨਵੰਬਰ, 1953 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਆਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਡਾਲਮੀਆ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸਦੀ ਕਾਪੀ 'ਐਫ' ਵਜੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਿਆਂ 34 ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਚ ਵਾਰੰਟਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਉਠਾਏ ਗਏ ਦੋ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਇੱਕ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪੰਨਾ 1086 'ਤੇ, ਜਗਨਾਧਦਾਸ, ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ: -

“ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪੱਖੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਭਾਗ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। (1) ਇਹ "ਜੁਰਮ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ" ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ

ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ; (2) ਇਹ "ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ" ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ (3) ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਮਜਬੂਰੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ 'ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ' ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਠੋਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪਰਾਧਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪੰਨਾ 1087 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ:

"ਮੇਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 20(3) ਵਿੱਚ ਗਾਰੰਟੀ 'ਪ੍ਰਸੰਸਾ' ਪੱਤਰ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਗਵਾਹ-ਸਟੈਂਡ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਿਜ਼ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਆਯਾਤ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਲਈ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪੰਨਾ 1088 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੁਣ ਤੱਕ 'ਗਵਾਹ ਬਣਨਾ' ਵਾਕੰਸ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤੀ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਗਵਾਹੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਸਲਈ, ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਜਿਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ: -

ਇਸ ਰੇਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 20(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਖੇਜਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਆਰਟੀਕਲ 20(3) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਛੇਦ 20(3) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਥਾਂ ਛੱਡਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਵੰਬਰ, 1953 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਗਨਾਧਾਦਾਸ, ਜੇ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਬੂਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਵਾਜਬ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਸਟਮ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਕਲਕੱਤਾ ਮੋਟਰ ਐਂਡ ਸਾਈਕਲ ਕੰਪਨੀ, ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ v/e, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਠੀਕ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਕਲਕੱਤਾ ਬੈਂਚ ਦੇ ਤਰਕ ਜਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਜਾਂ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਮ.ਪੀ. ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਜਗਨਾਧਦਾਸ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ। , ਅਤੇ ਹੋਰ (2)। ਉਸਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦਾ ਹੈ: -

“ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕਮਿਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਝੂਠੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਬਿਆਨ-

(a) ਉਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ

(b) ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।”

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਨੂੰ ਛੇਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੁਡਾਰਟ, ਪਾਰਕਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰੋਪ੍ਰਾਇਟਰੀ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੂਰਹੈੱਡ, ਐਪਲੀਟਨ ਬਨਾਮ ਮੂਰਹੈੱਡ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਓ' ਕੋਨਰ, ਜੇ., ਪੰਨਾ 377 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ, ਸੰਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਸਾਰੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।”

ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵੇਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਦੇ

ਉਪਬੰਧ ਕਾਫ਼ੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਛੋਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਨੁਛੇਦ 20(3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਥੀਓਡੋਰ ਐੱਫ. ਬ੍ਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਜੈਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਾਕਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਮਾਰਸ਼ਲ (1), ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਵਣਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੈਨੀਅਲ ਜੀ. ਬੇਅਰਡ, ਆਦਿ (2)। ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 5ਵੀਂ ਸੋਧ ਅਤੇ 11 ਫਰਵਰੀ, 1893 ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਥਿਤ ਅਸੰਗਤਤਾ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।", ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਵਣਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ. ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮਾਮਲੇ, ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਜ਼ੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸਬੂਤ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਮੇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੰਨਾ 823 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹਨ: -

“ਕੋਈ ਵੀ ਸਬੂਤ ਜੋ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ 'ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ' ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ, ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਉਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਦਿੱਤਾ।”

ਦੂਜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ 4 ਫਰਵਰੀ 1887 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਰੇਲਰੋਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਇਨਟਰਸਟੇਟ ਕਾਮਰਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਤਪਾਦਨ ਨੇ, ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਛੋਟ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। 5ਵੀਂ ਸੋਧ। ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਾਂਝੇ ਕੈਰੀਅਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਰੱਖੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੂਰੀ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ

ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਵਣਜ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਾਲੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਤੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਕੰਮ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਤੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਜ਼ਮਾਇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਖਤ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਜ਼ਾ, ਆਦਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।

ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ, ਥੀਓਡੋਰ ਐੱਫ. ਬ੍ਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਜੇਨ ਡਬਲਯੂ. ਵਾਕਰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਮਾਰਸ਼ਲ (1) ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਵਾਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਗਵਾਹੀ ਦਿਓ, ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਨਾ 820 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਦਾ ਐਕਟ (ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਰੂਪ) ਕਾਉਂਸਲਮੈਨ ਬਨਾਮ ਹਿਚਕੋਕ (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਛੋਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

“ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਜਾਂ (ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦੇਸ਼, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਜਾਂ ਸਬੂਤ, ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਗਵਾਹ, ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤ ਦੀ।

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਖੋਹਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਨਿਰੀਖਣ- . ਉੱਥੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਿਆਨ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਛੋਟ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਗਵਾਹ ਦੀ

ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਅਰਥ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਿੰਕ ਅਕਸਰ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਉਹ ਲੜੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਗਵਾਹੀ ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਦੀਵਾਨੀ ਜਾਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ ਪ੍ਰੈਸੀਕਿਊਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਉਸਦਾ ਬਿਆਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਧੀਨ ਛੋਟ ਪੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਇਹ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਤੰਗ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਥੀਓਡੋਰ ਐਫ. ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੇਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 860 ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਕਾਉਂਸਲਮੈਨ ਬਨਾਮ ਰਿਚਕੋਕ (2) ਵਿੱਚ ਸੀ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਨਾਹੀ ਸੀ। ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥੀਓਡੋਰ ਐਫ. ਬ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜੋ ਪੰਜਵੇਂ ਸੇਧ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਵਾਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਵਿਆਪਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੂਲਸ ਡਬਲਯੂ. ਅਰੰਡਸਟਾਈਨ ਬਨਾਮ ਥਾਮਸ ਡੀ. ਮੈਕਕਾਰਥੀ, ਆਦਿ (3) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਵੈ-ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਦਿਵਾਲੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਜੁਲਾਈ, 1889, ਕਿ ਦੀਵਾਲੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਗਵਾਹੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੋਰ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਸੈਲੀਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਆਰਟੀਕਲ 20(3) ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 5ਵੀਂ ਸੇਧ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜਾਂ ਨੇ 14ਵੀਂ ਸੇਧ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, — ਹੇਅਰਮੈਨ ਸਮਾਈਡਰ ਬਨਾਮ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਆਫ ਮੈਸੇਚਿਉਸੇਟਸ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਨੁਛੇਦ 20(3) ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤੱਥ ਦੱਸਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਮਜਬੂਰੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇਵੇਗਾ ਪਰ ਸਵੈ-ਦੇਸ਼ੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਦੇਸ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਮਜਬੂਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਛੋਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 20(3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪੂਰਾ ਬਦਲ ਸੀ। ਧਾਰਾ 20(3) ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਮਨਾਹੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਛੇਦ 20(3) ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੌਕਾ ਆਉਣ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਮੌਕਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਠਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੇਪੜਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਨੋਟ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ

ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ
ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਟਾਇਪ ਕੀਤਾ: ਅਰੁਣ ਸ਼ਾਰਦਾ